

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosó ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosó da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh ói khmana
Žiwnosó je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew óe. F.

• Sserbske njeđželske łopjeno. •

Wudawa šo kóždy šobotu w Esmlerjez knihiczišcžetńi a płaczi šchwórtlětnje 5.— hr. i portom 6.— hr.

22. njeđžela po šwjatej Trojizy.

Haj, tón cžak pšchindže, praji tón Anjes, šo budu hlód do kraja póhłacž; niz hlód po khlěbje, ani lacžnosčž po wodže, ale hlód a žadanje po kłowje teho Anjesa, jo kłyšecž. Šo budža tam a šem, wot jeneho morja k družemu, wot póknožy k ranju, wokolo běhacž a pytačž teho Anjesa kłowo a njebudža jo namakacž. Amos 8, 11—12.

Šcžto hlód rěka, to šmy drje wšchitzy we wójnškich lětach šesnali. A hdyž šo wšchědny khlěb dale tał podróži, kaž w šandženyh měkžach, šo pšchichodnu šmy hišcžje kručzišcho hlódej šwuknjemy. Njeběšcžje žakostne, šcžtož šmy pšched někotrym cžakom w nowinach wo hlódnej nušy w Ruskej kłyšcheli, hdyž šu wobydlerjo dawno šwucženi, to jěcž, šcžtož njeby strowy cžakowjeł ženje do huby wšak? Na pół našy, w lapach a papjerje šawaleni ludžo tam pomalku kaža a na hažach padnu, dokełž šu tał šawutłeni a mucžni, šo šo na nohomaj wjazzy džeržecž nješamóža.

• Šajke budže to pola naš, hdyž šo polaže, šo našy wótzny kraj njenóže našy na 60 milionow šylny lud šožiwicž, dokełž dnybjachmy pšchewjele plódneho kraja našim nješcžecželam wotšupicž a njemóže š wukraja žane žito wjazzy kupicž, dokełž našcžje pjenješy nješku nicžo wjazzy hódne. Šak budža nam potom hałke drašty na cžěle wižacž, a pšchezo bóle špróžni, a blědži, džěracžy a hubjeni budžemy potom kłhodžicž. A tola njeje to hišcžje najhubješcžje, cžělnu hlódnu nušu wustacž dnybjecž. Štrowa, šylna dušcžka wjazzy šamóže hacž myšlyšch, to šu nam našcžy wozazy we wójnje pókašali. Štracžnišcho, haj runje won šanicžaze by to druge byto: hdyž bychmy wotřěšnjeni byli wot

rěki wšcžeho žiwjenja. Šdyž njeby našcžka dušcžka wjazzy žaneho wukhowanja pola wěcžneho Boha namakala, ale by dnybjala, wot Boha šdalena, hlód tradacž.

Wo tymle štracžce profeta rěcži: wo hlódnej nušy dušcžke. Čžzemy šo jeho prasčecž, w cžimž wobšteji a kał š njeje wutřdžemy.

Je dha š žyła móžno, šo tajke wobštejnosčžje pšchindu, hdyž našcžej dušcžy šo čžze po Bocy a jeho w jeho kłowje pyta, a Bóh tón Anjes šo njeda namakacž a žedjenje našcžej dušcžke nješastaji? Njeje našcžka dušcžka wot Boha štworjena? Njeje, kaž je to šтары žyrkwinski wótz rjenje prajił, našcžka dušcžka wot natury kšcžesčžantka? A nimamy Bože šlubjenje: „Šeli šo mje š žykej wutrobu budžecžje pytačž, dha čžzu šo namakacž dacž“? A našcž profeta wo móžnosčžy rěcži, šo tež najšylnišcžje žedjenje po Bocy žane wukłyšcženje nješamaka? Šak mamy to šrošymicž? Móžu šej derje myšlyčž, šo cžakžy pšchindu, kiž dušcžy cžěžto cžinjia, Boha pytačž, hdyž, kaž w Lutherowyh cžakach, bamž jako najwótrišcžje žyrkwinske kłhóštanje na žyly kraj klatbu položy. Žyrkwije budnu šamkjenje. Měšcžnizy šwoje šarške šastojništwu wopušcžcžichu. Žana Boža šlužba, žane šwjate wotkafanje šo wjazzy nješwječšcžje. Šodarmo woboži mřějazzy na šmjertnym kožu na měšcžniša cžakafšcžje, šo by jemu póšledne póšylnjenje na dalok špučž do wěcžnosčžje pšchynjeł. Žadyn šwón nješakłincžka, žane Bože kłowo njetrošcžtowafšcžje, hdyž mucžneho podróžnika k póšlednemu wotpocžinkej won nješcžechu. Šotom pobožna dušcžka hlódu tradacžke, a pobožne žedjenje mřera nješamaka. A tola — šo tež we tajkych cžakach kšcžesčžijanska dušcžka njetrošcžebafšcžje hlódu mřecž, to nam štawišna někotřežčžkuli ewangelšcžke wozady pókaže. Šako

chychu tamnych evangelistich Salburgstich emigrantow na tajne waschnje t wěrje podjanskeje zyrkwoje nufowac, ku so tamni tam a hem po domach shromadzili a se swojeje Lutheroweje biblije mōz a trōschť sa duschu czerpali. Anje w czechach pschesczēhanja je nabožinske žiwjenje mōznje frostko. Ale kať chzemy to frostymic, so mōza tajte czařy duchowneho wuhłodzenja pschinc, kajtež Amos nam wopisče? Čšto mōže pschicžina teho byč, so duscha se swojim hłodom po Bořy žane wotmořwjenje nje-namaka?

Tu so wo Boři hřud jedna, kotryž pschińdže — niž bjes nascheje winy. Tōnle hřud so hižom potom sapoczina, hdyž něchtōn fruce swoju wutrobu pschecziwo Bořemu hłōkej samkne. Potom cřlowjeť tať daloko pschińdže, so pschezo bōle saczucze sa Boha shubi a na kōnzu jeho hłowo wjazy njesrostymy. Trjebasch jenož s tajkim cřlowjeťom, kiž je s Bohom rospadny, sapoczecz wo nabožinskich wēzacy rēcčecz: to je jim njesnaty hřwēt. Tu cři žadny wot hłōk wōcōzo njespschińdže. Wschitko wotbēži kať deschczit wot tšechi. Hdžež wēru wjazy njeħaja, sa Boha žane wucho a žadny czař nimaja, tam so wot Boha pschezo bōle sđaluja a na poħledku dar shubja, bōisťe wēzy frostymic. Šhwilu drje potom tež bjes Boha dže. Wschat czařnit na seženje tež hišcze šhwilku bēži, hdyž je czežmo wotbēžane. Ale hdyž potom czežke wichory žiwjenja pschińdu a wschitko stamaju, na cřimž wihasch, hdyž duscha wotuczi a sapoczne Boha pytač, hłōd so ħiba po trōschcze a mēre a ħnadže a mozy a hřwētle — potom najžalostnišcne nashonjenja cřinja. Wosmu drje bibliju saproschenu wot seženya dele a ju wocřinja — ale niczo s njeť sapoczecz njesjedža. Štytnu drje ruzy a chzedža so modlicz — ale prawe hłowa njeħaja pschinc, a hdyž něšto bōrbotaja, potom to psches wjerch istwiczi. Hdžež šħori leža, njeńdže. Šslyšcna najkrawnišcne Bože hłubjenja, ale to prōsdne hłowa, hłowa bjes dusche, wostanu. Pschetož wutroba bu w spjeczowanju pschecziwo Bohu stwjerđžena. Žana truna wjazy hōbu njeħinczi. Wħyl bu tupa, wutroba je mōrwa, njeħje nēme wostanje, wōtžny dom samkneny — duscha dyrbi hłodu mřecz.

W tym hłōdna nusa dusche, kotraž kať wulka klatba na ludžoch leži, wobsteji: najprjedy njeħadža poħluchacz a potom nje-mōza poħluchacz! A hdyž tež ku hłōdni po Bořy, tola žadny wobħhad s nint wjazy njenamaka. Žana ruka, kotraž so jim napscheczo wupschestřeje, kať jara tež wo pomoz wōtaja. „Se hlyšč, azymaj wuschomaj njeħlyšcna“, Jesuř wo tajkich cřlowjeťach powjeda. Je to žyle jednory podatw. Čštož ħyješ, to žne-jesch. Čtawej so tať džešcne. W liscze na Šebrejskich wo nim reka: „Wōn t potucze mēsta njenamaka, ħačž runje ju je hlyšami pytašcne“. A Žudasch je po ħamřnym nashym puczu šħol, so na kōnzu pucž te šchizej wjazy njenamaka, ale so w nozy sadwēlowanja shubi.

Bēda nam a naschemu ludej, hdy by jemu pschi wschēm druhim tradanju hišcze tōnle hřud Boři pschischoť, so Boha shubiny! Potom bychmy w dořpōlnej bjestrōschťnej nozy byli. —

Kať tutemu hřudej wuńdžemy? Teke praschenje dyrbjaťo so nam wschitkim na duscy palicz. Pschetož nasch lud dženka we strasche steji, swojeho Boha shubicz. Hdžež ħospodarišcne nusy a starosce nař dženka tať dospōlnje žadaja, hdžež praschenja politiki a powyschenja mřdy a sozilifowanje myħle wobkneža, tam budže wutroba pschezo tupišcna a twjerdscha sa Boha a sa wēcznoscz. A hdže drje dženka hišcze něšto wot woprawdžiteho hłoda po Bořim hłowje nadeńdžesch? Njesjedžitwoscz wo nabožinskich wēzacy pschezo pschibēra. Njeleži na wēřtych wōřschťach nascheho luda kať klatba saħakłosce a wōħlepjenja pschecziwo Bohu, ħaj kať klatba ħidzenja a njespscheczelstwa pschecziwo Šħrystuřej a jeho zyrkwi? Poħluchaj jenož ras do šabritow a džełaknjow, kať so

tam ħmēja a ħanja wo femschthodzenju a modlenju a boħa-bojoseči! Šedžbuj jenož ras na to, kať wjele šchesczanow so da wotdžeržecz, njedželu femschthi ħicz, dofelž so boja, so budža wuħmēšceni, w bēhu tydzenja so modlicz, dofelž nochzedža pola njeħerjazych na žadny pad jaťo njesmoderni placzicz. Šchesczenjo, njeħymy na najlēpschym puczu, Boha žyle shubicz? Njedyrbi so njeħmilnje nad nami hřud duchowneje nusy dopjelnicz? Njeje tu nam, kiž chzemy woprawdže šchesczenjo byč, nadawť postajeny, so bychmy tutemu strachej napscheczo džełali, Bořemu duchej s pucza njeschli, ale so dali wot njeħo t potucze wōdžicz a se wschej mozu sa to wustupowacz. So naschemu ludej wēra wostanje? Dženka, hdyž jeho hłōk hlyšcize, njesťwjerđžcne swoje wutroby! Pytašcne teho Šnješa, dofelž je t namakanju; wōtajcne so t njemu, dofelž je blisťo! Šladajmy saczucza sa Boři hłōk, a starajmy so sa to, so nascha duscha njeswōħudnje! Čštož so ħalle Bořeho hłowa pschima, hdyž nusa na njeħo pschińdže, je kłaji. Tutuj w czařu, so by mēť w nusy! Šbēraj ħej hromadu sa šte dny! Daj so napominacz wot Luthera: „Lubi evangelisz, kuřcze, dofelž ku witi psched durjemi. Šromadže nēť, dofelž je dobre a rjane wjedro. Wuřiwajcne Bože hłowo a Božu ħnadu, dofelž tu stej. Pschetož to dyrbicze wjedžecz, so je Bože hłowo kať lēczaza lijenza, kiž saħo njespschińdže, hdžež je ras pobħta. Njesmřlicze, so ju wēcznje smējecze. Pschetož njedžať a sařpitanje njesbudžetať jej dacž wostacz. Tehodla so pschincze a džeržcne, šchōžtuli so pschincacz a džeržecz samōže.“ Tať Luther mēšcžanostam a radnym ħnježim wschitkich mēstow nascheho wōtžneho kraja pišcne:

Čřimny po tutej radže! Šiřcne je ħnadny czař. Pytajmy šjednocřenstwo, kotrež s Bohom mamy, we wēre a modlitwje pschezo žiwischo wutwaricz. Napjelamy swoju duschu s jeho hłowom a duchom w naschich Bořich hlyščbach w zyrkwi a w cřichich ħodžintach domach w komorzy. Njesbudžmy špřōzni, ħymjo Bōisťeje wēnosce do mlodych wutrobow wuřhwacz, so njeħy jich duscha hłodu tradaťa w czařu, hdžež pomoz potreba. Starajmy so se wschēmni mozami sa to, so so naschemu ludej wēra šdžerži.

Potom njeħ dže s nami hišcze hłubšcno do nusy a ħubjenstwa — my mamy nascheho Boha. A tōn dawna naschej duschi mōz, so je wschitkim ħrožazym mozam frostžena. S nim budžemy cřišci a hlyti, tež najczeřšcne snjescz a wschej nusy tamne šħrōble: „Dħa wschaf tola!“ napscheczo stajicz. „Šačž mi runje džeťo a duscha samutlitej, dħa wschaf so ty, Božo, kōždy czař mōj wutrobny trōschť a mōj džel!“ Bjes Boha ħmy my, je nasch lud shubjeny lud. Ale je Bōħ s nami — šchťo a šchťo chze pschecziwo nam byč?

Šnježe, njedaj nam, njedaj naschej duschi, njedaj naschemu ludej hłodu mřecz! Šamjeť.

Sambłeny.

Domach sa blidom. Piřacz dyrbju! Ale šchťo piřacz!?? S wōczłomaj šħwataja myħle s wōknow won do dala. Psches tšedji wjeħnych šħēřow ħladam do runinow. Tam s lēwa ħōrki, tam runje won wuħenje mēstaczka, tam t prawizy ħory mōdre. Na ħorach a na ħōrkach ħnēžł, runiny pschede mnu šħēre, brune, selene, w barbach nashmskich!

Nashma, šħoro šħma! Šħma! Njeno a hłowo mi to lēřka wōħebite! Šħma! hdyž to prajisch, je cři šħma! Šħma, hdyž to myħlišch, wōřħba cze wscho! Čžehodla to? Bē to ħewat tež tať Nē! Šħma na njesy lētow 1922 a 1923 dyrbi tola něšto wōħebite mēcz! Čšto to?

Daj šchťo to budže? Čšto sechze s teho byč? Šačž mōžesch dowuliczicz pschi wschēm šħweczenju na wulke licžby, na milijony a milijardy, telko trōcz w tutej nashmje so tuto jene praschenje

pschedobny psches hubje dyrkotatej, kelko krócź njewurjetnjene stupasche i wutrobny stysnriweje i wykołoszczam njewuměrny, njewurjetnjene, tola niz mjenje khotne, wótre?

Schto sechze i teho bycz? tuto praschenje steji tu nětkele pschedemnu, a njeńdže prjecz, njehiba ko i blaka. Kaž scheinjenje ko mi sda, kaž pschipołdniza, dofelz runje pschipołdnjo! S cźim jo seschericz? Seschericz scheinjenje njemózesch, to tež njespytaj! Pschindžetej to potom dwě na tebie! A potom bėda tebi! —

Schto sechze i teho bycz? Schto pschinjeke pschichod? Nje-
hym widžet, tuž njewidžu, schto w pschichodze; tola widžazej wócz-
ny mam, Bohu dzał, widžazej a niz sawjasanej a niz sawlepjenaj
a sadžeržanej, a widžu to dženka. A to dženka je mi struchle,
struchliše hacž žane druhe po wulkej wójnje. Sdnyž ko mje
praschesch: czechodla? wotmołwju: Dofelz je mi dženknischi džen
wotkrył a pokasal dwojake, schtož cze nastroža jara, abo hdyž niz
tebie, mje tola! A to je ta wulka, wulka liwkošč nazscho luda
a ta wulka, wulka sawlepjenoscz nazscho luda. A hdy by ko mje
praschal, schto wjetšaje a hóršaje, njebych ko komdžil, czi prajicž:
ta liwkošč!

Wczera bė 5. novembra, džen sakšich wólbom! A hdyž džen-
ka hischeže njewēm wšchē poklednje wuliczenja a dolicžowanja,
to jene tola wēm, so jich sta a tyhaz wczera domach wosta a i wól-
bje njeńdžesche. Tak tu w kuzodstwoje wot 100 hnydom jich 30
i wolenju njepobu, piychu: wot sto žiwnych cźłowjekow nazscho
cžaka tšezczo niz! A to na wšy! A to w kerbiko-němskich wšach!
Sicžischi 5 khornych mjes nimi, je to wjele; hdyže to potom czi
25? Woni ku tež khoru, hórje hacž khoru: pak ku liwzy, kotrymž
je wšcho wšcho jene; pak stej jim woczki sadžeržanej tak, so njewidža
i widžazymaj woczomaj. So woboje kóbu to najhóršaje, schtož
cźłowjeka a lud potrjehi, to czi hižom biblija praji. A tak,
hlej, to bjes džiwa, hdyž to cze slyma pschebėhnje, hdyž to dženka
kebi tak pschi kebi myšlicžki na slymu a pschichod! Tež to, so praja,
so njewjedžachu, tak wolicž, a tuž sterje lėpje i wolenju njeń-
džechu, njeje ničžo druhe, hacž njeroskudnoscz, kotraž ma kusť
wot liwkoščaje a kusť wot sawlepjenja.

A czechodla to njeńdžechu i wólbje, wufonjecž kwoju pschi-
klyschnoscz pschecžiwu kebi kamemu, pschecžiwu kwojim džecžom,
pschecžiwu kwojemu ludej? Czechodla? Wėjachu kermusch a
džechu na kermusch! klyschu prajicž. Njepschihódnisheje wotmołwju
a hubjenscheje wurēcze wuklyschach lėdy. Wo dom Boži dže to
kóbu dže! Kermuschu kwojecžicž a niz wolicž, to tola rėla kermuschu
wotkwojecžicž, Boži dom pscheradžicž! — A wjedro! Bóh
czi wodaj, hdyž ko w tajkim roškudnym wotomitu i wjedrom sa-
mołwjesch! A Bóh swarnuj naž, so njeby tuta slyma na na-
schim ludu se „slymskimi njewjedrami“ sawhadžala. —

Něchtón je prajil, tak mi to runje pschipadnje: Kóždy lud
ma tón dónt, kotryž kebi sawklyži! To je krute, wótre kłowo. Ale
drje prawe! Tuž, schtož nětkele nad nami, to klym kebi sawklyžili.
Ssmy nět schto cžinili, so by to, schtož pschindže, lėpšaje byto? —
Ssmy? — Ssy ty? —

Něchtóžkuli praji: So bych to pschichodne wohladacž mohł!
Tuto požadanje mi ani we tutej samyblenej hodžiny njepichipad-
nje. Wjele bóle praju: Bóh cze swarnuj psched tym!

A tola! Ta myšlicžka mje njewopuschcži: Masch lud dhr-
bjesche do pschichoda hladacž — niz to pschichodne wohladacž! —
a dhrbjesche ko sa tón pschichod staracž. To niz jeno wczera, ně,
to dhrbi džen wote dnja a to se kłowom a se skutkom, pschede-
wšchēm i tym jentym, schtož je kłowo a skutk w jentym: i modlitwu!

Hacž hischeže my dožitwim tón džen, na kotrymž nasch lud
se žarowanjom hlada na tutón nasch cžak, ko hanibujo psched

ko bu a psched kwojimi džecžimi a džecžidžecžimi, so jón njeje
lėpje wutriebal, so jón njeje wužitwal jako cžak wot Boha jemu
sposčeny i dobremu wužitwanju?

Samyblene to myšlicžki! Tola, by kebi kóždy dny a dny
hodžinku nakožil i tajkemu myšljenju, by i tym wjele, wjele
dobyl a tak nasch lud. A wjele, wjele, schtož nět slybjene, njeby
slybjene byto! Tak tež na pschiklad tuta wólba niz sa wěz wěry
a pobožnosče a tak sa wěrne sbožo luda! — Tola pschi wšchēm
samyšljenju njesabnydu, so tež wo tuthym rėfacž móže: Bože pucže,
džitwne pucže! Cžim bóle pak to potom pomina:

„Modli ko a dži po Božej sczežyžy!

Cžin kwoeru, schtož ty cžinicz masch!“

Zyrkej a štat.

Jako w Buchholzu w rjadownjach schule wuczer wosjewi, so
ko njebudžaja nět pschi sapoczatku rostwucžowanja wjazh modlicž,
postannschtaj we wšchelafich rjadownjach pak přeni schuler pak
přenja schulerka a wuspėwaschtaj modlitwu, tajku, klymž ju to
džecži spėwaja. Kschescžanske džecži nochzedža kebi wšacž ani pod-
tkócžicž dacž modlitwu dla něfortnych džecži, kotrež ku bjes wěry-
wusnacža. — Tajke a podobne powjesče pschindu nětkele saw
a saw kaž to tuta i Buchwalda. Pak pak to tam bė, hdyž ko
ničeho tajkeho stalo njeje? A czechodla to niz? Wėchu tam džec-
či knadž hižo smutsknje tak daloko domjedžene, so kamo wot ko
ko njemodlachu? Abó njemodlachu ko wuczerjej i woli abó
i bojoscže psched nim? Abó njebėchu tež wot doma kem, wot
nana a maczerje tak woczehnjene, so by modlitwa jim byla wěz,
kotraž prjedy wšcheho a wšche wšcheho? — Schto klymsch to
ty takle? —

Wutoru po sakšich wólbach! Dwě městnje wjaz na lėwej
stronje! To je wusbytk wólbneho wojowanja! Wina na tym
njejku wolerjo lėweje strony; woni ku kwoju winowatoscz cžinili
a nusowani psches kwoje organizacije cžinicz dhrbjeli, hdyž a
hdyž pschekwėdženje a kweća nahlad jich kam wot ko i wolenju
sa lėwu stranu njedowjedže. Wina na tym ku wolerjo praweje
strony, kotryž nejku kwojei pschiklyschnosczki poklyschni wolicž
schli, wšchēbje, hdyž to njecžinjachu liwkoščaje a lėnjoscže dla a
hdyž nekajku wėzku mėjachu sa sadžewł a wurēcž pschi tutej wulkej
wážnej wėzy! A na zlyh lud pohladawšchi, namakasch hischeže
dwě winje, i cžeho to tak. Maschemu ludej stej woczki sadžeržanej.
Pucž bjes Boha a wěry i njemu je pschewł był pucž do sawubny, a to
njedowidža, widžecž nochzedža. A potom njesnjeklywoscz a ros-
scžėpjenje a krotkowidženje wšchudžom, wšchēbje pak na prawej
stronje, a to tež we klyžy. Wly nejkmly straniku politiku wjedli
tu we kopjenku, sprawnoscže a pschichoda dla pak njech je tu wu-
prajene, so kaž hospodariske sjednocženstwo a němsko-sozialna stro-
na njedhrbjeschtaj wustupicž abó, hdyž tola wustupitej bėschtej,
w prawym cžaku wrocžo stupicž, tak tež kschescžanska ludowa stro-
na. Tole klym pschi pschihódnnych skladnosczach wuprajili, jako
bė hischeže cžaka; kaž kměmy to tu nět wuprajicž dla dalschich pu-
czow a jednanjom, kotrež dhrbja pschicžicž a dhrbja domjescz i jenej
wėstej krutej organizaciji Sserbow, kotraž je kóždy cžak hotopa
a tež, njech pschindže, schtož cže, wě, schto cžinicz. S cžim to
nasche wuprajenje podpjeramly wo kschescžanskej ludowej stronje?
S tym, i cžimž jo do wólbom podpjerachmy: Sich wjele Sserbow
widžachu kwojeho sawstupjerja na liscžinje němskonarodnych, jich
wjele katolikow kwojeho sawstupjerja runje tak na kamklynej liscžinje
w hrabi Schall. Tute hlošty bėchu slybjene. A i tomu ta wulka
liwkošč wolerjom praweje strony, kotraž je pschewł wjetšcha byla
hacž na lėwej. Haj, hdy by i najmjeńšcha wjednik kschescžanskeje

liščiny Šerb, katolški Šerb byt! Tola, to je nimo a njehodži bo pscheměnicž, kaž tež to niz, so je psches kšesczansku ludowu stromu jene hndlo na prawej stronje shubjene. Nadžijomnje to jene dobre s teho pschindže, so pschichodny ras to lěpje činimy a pschedy wschēm, so hwoju liwkošč wot so wotczahem! — Po- slednje doliczenje bo hišcže stalo njeje ale drje bo lědy wjele pscheměni, lěpje hacž prjedy na žadyn pad njebudže. Steji jich to po dženžnišchim wuliczenju 45 fastupjerjom praweje strony pschecžiwu 51 fastupjerjam lěweje strony; mjes tutyni pschi- kšuscha jich 41 s jednoczenym sozjaldemokratam a 10 kommuni- stam. Bjes tutych kommunistow nima sozjaldemokratija, s to- trejež je nētcžišča wyschnoscž, žaneje wjetšichy. — Sdnyž naschi čitarjo a nasche čitarki tute ryncžki čitaju, budža drje w no- winach dowulicžene wēste licžby snate. —

Dženža, wutoru, šonich w měsce sa to najnowšche bobu to, so stej poslednjeji wufasaj pschecžiwu nabožinje, modlitnje atd. nascheje sakškeje wyschnoscže sběhnjenaj. Hacž to žyle wēste, njebē dženža šonjenju. Njeh poč je tu pschego sarišane, sa je s naj- mjenšcha ta powjesč wo tym tu byla. So by wona tola wēr- nosčž bo sežinika. To by bylo po jērhm nashonjenju wōlbnych dnjom nēščto, sčtož mōže kusť smērrowacž sa pschichod. Tola prjedy hacž njewēšč, s wotkel a s kasčich pschicžinow, njemōželch kamo tole prajicž.

Pschiwēra.

Psched njedolhim čašom bu wustojny lēkar maleho mē- stacžka s šhorjenemu džěšču jawołany, wufasa jemu trēbne lēkar- stwo a bēšche pschewēdcženy, so najajtra hižoni na pucžu po- lēpschenja nadeicž. Wēsto teho namaka wōn maleho patientu pschi hwojim bližšich wopncže wo wjele straschnišcho šhorje- neho a pschi wschēm lēkarškim prōzowanju džěčžo po minjenju nē- kotrych hodžinow wumrje. Jemu bē tale wēž žyle njewopschi- jomna, a wōn macžer nusowasche, jemu prajicž, sčto je bo s džě- sežom stalo, a hacž je wono nimo wufasanych frēdkow nēščto druhe wužilo. Tuž bo macž skōncžnje wufna, so je wona na hu- bodžineje radu hwojemu džěšču politw na kopjena hwojeho wu- sšhjeneho njewjestneho wēnza picž dala, dokelž je jej ta „mwrto- wy tej“ jako najwēščiščy frēdk w padach šhoroscže porucžila.

Lēkar šbytki napoja pschepytowasche, a pschi tym bo wupo- lasa, so bēšche wēnz s čžinjenych mwrtoWyh kopjenjom wity, kotrež bēchu s jēdojthymi barbisanami barbjene. Tak bēšche njesbožowna macž kama hwoje džěčžo sajēdočžilia, — dokelž wona blajnimym radženjam hwojineje a jejnym sympatiskim frēdkam wjazb domēry spožči, dnžli wufasajam rošomneho lēkarja.

Pschiwēra, kotraž swjadnjenemu wēnzaj abo wōdže, jutrow- nicžku w nožy čžeranej, a teho runja spōdžiwne možy žohnowa- nja pschipišuje, wozusobnja wutrobu Wožej hwojatej luboscži, dawa bo dowēry na druhe wēžy sepjeracž, hacž na čžož dyrbjaka jenicžy twaricž: na Wožu mītočžitwu pomoz wo wschey nusy a strachoscži!

S bliska a s daloka.

— Šrjedu, 25. winowza, bē wošebity džēn w stawisnach Šerbow, ddžen, kaž drje njebē žadyn hišcže, kiž da nam s wo- šebitej radošču na šerbški pschichod hladacž. W njeskōncžnej mrokocže nētcžišchich čašom jakny, hwothy džēn. Šerbške džěčži sjawnje wustupichu s mnohej licžbu šerbškich spēwow, snatych a mjenje snatych, ale wschitkich rhy šerbškich. Džěčži spēwachu kame a tež s pschewodženjom šerbškeho orchestra, ale pschego tak, so bo nam wutroba kmejšche. Spēwachu s tajkim wješelom, so mē-

jesčje wōdžer nusy, je na wotežy šdžeržecž. Jako wulku hntu džěčži widžach, bēšche jich na 400, a to jich wješele, so kmežba nēščto sa luby narod čžinicž, mējach je sa sbožowne a dyrbjach kam pschi šebi prajicž: Šdžerž wam Wōh tajku luboscž s dobrom skutkej we Łužizach! Bšarja tyhly ryncžtow njeje sa džěčžaje lēta ničto wucžil šerbški spēwacž, kšiba luba macžerka, a ta tež njewjedžesčje wjele šerbškich spēwow abo tež njemējščje došč kšiwile. A ty, mōj luby ludo šerbški, njetrjebasch žaneje hrosh mēčž sa hwoj pschichod, hdyž tvoje džěčži sa tebe džělaja. To pač je nasche najwjetšche wješele. Njeh bo tež tu šerbškim džěčžom a jich staršchim, njeh bo wošebje knjesam wucžerjam sa jich wulku prōžu a woprawdže niz na posledku temu, kiž bēšche s du- sčy rjaneho skutka, s. hūdžbnemu direktorej Šjarnatej Šrawzej, najwutrobnišchi džak wupraji! A potom nasch mlody šerbški orchestr! Wēny, kač jara nasch lud hūdžbu lubuje. Ale kelko dobreje hūdžby wōn kšyschi! Tak je sakšlužba, kotraž bo njehodži se hlowami wuprajicž, hdyž dyrbi a mōže nadobna hūdžba saho mjes Šerbami mēstna namakacž. Š hysam nimale bēch hnuty, jako džěčži a hūdžba hromadu sanješechu: Šjana Łužiza! Šak rjenje to je, hdyž tam hromadu šedžo šdželani a mužoj s pro- steho luda jenemu skutkej kšuzja! Hacž kōždy wē, kelko prōžy tajki ludowy orchestr čžini, kelko woprawdžitych woporow wschit- kich hōbuskutkowazych šebi žada? Tuž tež wam kšawu a horžy, wutrobnny džak! A potom dale na tutym pucžu s Wožej po- mozu! — Jenož jene bo mi njeje lubiko. Pschipošlucharjom bēšche pschematlo, wošebje se šrjednych wōrschtow. Wōžno wšchaf je, so je to, so bē konzert wschēdny, džělany džēn popōdnju, jich wjele wōdžeržalo, ale pschi tajkich sšadnosčžach dyrbi kšwila bēčž! Na- džijomnje tutōn pokiw došaha, so pschichodnje pschi podobnych posčicženjach ani jeneho mēstacžka prōšdneho njewostanje. Na- džija tu je, njeshubny a njesnicžny ju jenož, ta nadžija: Nasche Šerbštowo s prōcha statwa!

„Šerbška žyrkej w Amerizy“. — Šajimawy nastawł we čžibke 45 (5. 11. 22) podaty, — budž (historiškje prawdy dla) tu po mōžnosčži wujasnjeny, kaž sežehuje:

Duchowny Jan Šilijan, Wufrancžanski šarac, je hižo we lēče 1853 (niz haffe 1869) do Ameriki wucžahnyl. Šswoje po- slednje pjenježne wotliczenje na wyschšche žyrkwine kolektstwo we Wrōtšlawju je wōn 15. džēn maleho rōžka 1853 podal — po Wufrancžanskich šarškich liščinach. — 1869 bēšche we Wufran- cžizach jeho hižo 3. našlēdnik. — Tuž bē šerbška žyrkej w Amerizy bjes dwēla tež hižo w lēče 1853 (niz 1869) posbēhnjena a po- hwojecžena. — Wšcho pač hewasche šdželenje nastawka mōže nje- mylne rēlacž, — wošebje tež naspomnjenje bratrowskeje podpjerj amerikanskich Šerbow sa nasch lud a kaž je ju psched nēkotrymi lētami na pschik. tež Wufrancžansko-Šlētjanska wošada bohacže dostala. M. U.

Šerbškej předacžkej konferenzy: Nastawki a džēla sa Š. Š. maja bo, kaž na poslednich a druhich šhromadžisnach postajene, wotedacž, wot wschitkich, kiž to hišcže nejšbu. — Přēdowanja maja hacž do pōndžele prjedy pola redaktora abo hacž do wutory prjedy pola čžiščžerja bēčž. —

B. w. Š. sa 23. p. Šr.

R. we W. sa šmjertnu njedželu.

Samolwity redaktor: šarac W y r g a c ž w Wošacžizach.
Čžiščž Šmolerjež knižicžiščžernje a knižatnje,
šap. družstwo s wobmj. rukowanjom w Budyšchinje.